

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

9. An dictum socij criminis adminiculatum sufficiat, ut Inquisitores possint torquere reum, si sit bonæ conditionis, & famæ? Et an faciat indicium ad torturam, si socius criminis, nulla præcedente ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

illis subditis, tunc enim tot denunciations requirentur, quod possint præponderare, & idem ego sentio de aliquo qui in civitate publice apud sæculares haberetur pro Religioso eximie sanctitatis, plurimi enim facienda vitæ præcedentis merita, ut patet ex l. 3. §. 5. sed si ex improposito, & non omnes, §. 2. a barbaris, ff. de re milit.

RESOL. VIII

An depositio socij criminis adminiculata, sufficiat ad torquendum, si Inquisitores videant ipsum pati alios defectus, ut qui est infamis, criminofus, perjurus, vilis, abjectus aut alias inhabilis?

Et notatur socium criminis in casu hæresis admittendum esse etiam si alios defectus pateretur?

Ex quo alius casus inferitur circa depositionem socij criminis, & positus in calce hujus Resolutionis? Exp. 4. tract. 6. Ref. etiam 8.

§. 1. **N**egative respondendum est, igitur socius criminis, qui patitur plures defectus, ut qui est infamis, criminofus, perjurus, aut alias inhabilis, non facit indicium ad torturam. Ita Soula in aphor. Inquisit. lib. 2. cap. 39. n. 53. & cap. 25. n. 25. Gigas de crim. lese Majest. lib. 2. q. 7. §. 7. Menoch. de arbit. lib. 2. c. 474. num. 54. Anton. de Ballis tract. var. lib. 1. q. 26. num. 25. Narbona in recopil. p. 2. leg. 2. glossa 4. num. 10. & 11. Burlatus vol. 1. conf. 275. num. 19. Malcardus de probat. tom. 3. concl. 1311. n. 13. & 42. Farinacius q. 62. n. 381. & seq. Boëtius decis. 319. n. 3. & ante omnes Io. Rojjas singul. 188. num. 5. ubi sic ait: Licet in crimine hæresis socius criminis in testem admittatur, id locum habet in socio criminis, alias non infamato ex aliis delictis. Ita ille, & ideo Delrius in disquis. mag. lib. 5. sect. 3. fol. mibi 711. sic ait: Socius criminis ut faciat indicium ad torturam, requiritur ut non patiatut nisi hunc unum defectum, nam si plures habeat, etiam si tantum duos, v.g. quod non tantum sit infamis, & criminofus, sed etiam sit vilis, abjectus, vel alias inhabilis, tunc ne in exceptis quidem faceret indicium ad Inquisitionem Specialem, nedum ad torturam, etiam si in tortura suam nominationem confirmasset. Hæc Delrius. Vnde Ioseph. Sesse Consultor S. Officij to. 4. decis. Regni Arag. 477. n. 32 sic ait: Licet in crimine hæresis admittatur socius criminis, hoc procedit, quando talis socius non sit ex alio delicto infamatus, & sic non datur contra eum duplex exceptio, & defectus: nam sicut plura adminicula probant probationem, sic plures defectus eam destruant. Ita ille, & novissime Anton. Quevedo de indicij & tortura p. 2. c. 5. n. 18. ubi ita asserit: [En los casos en que el dicho delocio haze indicio para tormento ha de ser quando solamente padece excepcion de complice en aquel delicto, pero no quando padece tachas y objeciones por otro camino que por este.] Hæc ille, & etiam ante illum Avendañus respons. 31. n. 7. unde ex hoc principio ego olim reum à tortura liberavi, quod valde tenendum est menti à DD. Inquisitoribus, quia socij criminis in nostro sacro Tribunali fere semper patiuntur alias exceptiones.

2. Non desinam tamen hic adnotare, Delrium sibi contrarium in appen. 2. q. 17. dist. lib. 5. fol. 877. docere, socium criminis in casu hæresis admittendum esse, etiam si alios defectus pateretur, quia lex criminofus, & infames ad testimonium in criminibus exceptis ferendum admittens inter eos, qui uno, vel pluribus criminibus involutus, aut ratione criminum sepius infamia notatus, non distinguit; ergo nec nos distinguere debemus. Deinde, v.g. malefici plurimis iisque horrendis criminibus uplorimum sunt innodati, quod si aliis criminibus maleficos testes catere efficit

necesse, nullus unquam esset testis idoneus. Et ita hanc sententiam putat Delrius tenendam esse, quia pillosus Reipublicæ, & justitiæ, & pro illa citat Baiardum, Bolum, & Ludovicum; sed non est deferenda communis opinio, ex qua infert Farinacius q. 43. n. 86. innotabile, quod si reus primò examinatus negaverit delictum, ac etiam complices, vel confessus de se delictum interrogatus de complicitibus illos reticuerit, si postea iterum de hoc interrogatus, vel tortus sponte, aut per torturam variando à prima depositione locos nominaverit, non utique tunc faciet talis nominatio, indicium ad torturam contra nominatos, ex defectu perjurij, nisi forsitan cum dicto socij criminis perjurio concurrerent non solum adminicula, sed illa quidem essent graviora.

RESOL. IX

An dictum socij criminis adminiculatum sufficiat, ut Inquisitores possint torquere reum, si sit bona conditionis, & fama?

Et an faciat indicium ad torturam, si socius criminis, nulla præcedente interrogatione, alios socios nominet? Exp. 4. tr. 6. Ref. etiam 9.

§. 1. **N**egative sententiam docet Grammaticus confil. 70. num. 7. ubi loquitur etiam in dicto duorum sociorum criminis, idem docet Parilius lib. 4. confil. 151. n. 13. Rolandus à Valle vol. 1. confil. 61. n. 24. & seq. Bertazzolus lib. 1. confil. 61. n. 19. Peguera de Inquisition. crim. §. n. 31. Monticellus in practi crim. reg. 4. n. 46. ubi sic ait: Requiritur, quod inculpatus sit malæ famæ, conditionis, maleque vitæ & conversationalis, alias nominatio in socium criminis nihil ei præjudicabit; quoniam bona fama talem effectum operatur, ut per ipsam elisum intelligatur illud indicium, quod ex dicto socij criminis relukabit. Ita ille, qui citat Cantezam, & Alexandrum.

2. Sed hoc attendant DD. Inquisitores) ego puto remittendum esse eorum prudenti arbitrio, nam si cum dicto socij concurrerent tot adminicula, & presumptiones, ut superaret bonam famam, esset omnino nominatus subijciendus torturæ, & ita tenet Farinacius q. 137. n. 188.

3. Notandum est tamen hic obiter, quod non est attendendum à DD. Inquisitoribus admittenda opinio aliquorum Doctorum asserentium, quod non facit indicium ad torturam si socius criminis nulla præcedente interrogatione, alios socios nominet, & ita contra hanc opinionem insurgit Farinacius loco cit. n. 189. Iul. Clarus in practi. lib. 5. q. 21. & alij, nec valet dicere quod testis ultro se offerens examini suspectus à jure reputatur; ergo pariter reputari debet suspecta nominatio socij criminis sponte facta, nam respondetur esse disparatam rationem inter utrumque casum, quia socius criminis in nostro casu non sponte se subijcit examini, sed coactus, ut patet, nec sponte dicitur deponere, quia cum à iudice ad dicendam veritatem super facto dato juramento, impliciter interrogatur de sociis, si socij intervernerint, ergo, &c. Sed de hoc supra etiam dictum est.

RESOL. X

An socij criminis, ut fidem faciant contra nominatos, sufficiat jurare, vel opus sit, ut ab Inquisitoribus torquentur ad deponendum? Exp. 4. tr. 6. Ref. etiam 10.

§. 1. **S**ufficere juramentum & torturæ supradictos non esse subijciendos, docet Io. Rojjas de hæres. p. 2. asser. 7. n. 155. Simane in cathol. instit. tit. 53. n. 38. & Avend. resp. 11. n. 8. & alij.

2. Verum